

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2024/159/-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2023 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Гэрээгээр аудит гүйцэтгэсэн: Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: ankha964@gmail.com</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Асуудлыг онцолсон хэсэг	Error! Bookmark not defined.
Аудитын гол асуудал	Error! Bookmark not defined.
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12
3.5.3 Нэмэлт төсөв	13
3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл.....	13
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	14
4.1 Ерөнхий зүйл	14
4.2 Материаллаг байдал	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	15
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМГ	Эрүүл мэндийн газар
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.25 № 140
танай _____-ны № _____-т

ХОТОНТ СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Д.ЭРДЭНЭБУЛГАН ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Хотонт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хотонт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Хотонт сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

1. Цалингийн сангаас 3,100.0 мянган төгрөгийг, мэдээлэл холбооны зардлаас 2,915.0 мянган төгрөгийг тус тус зориулалт бус зарцуулсан
2. Тайлант жилд 3,016.6 мянган төгрөгийн өглөг үүсгэсэн байна.

Дээрх зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.4, 20 дугаар зүйлийн 20.2.4, 20.2.5, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.4.1.3 дахь заалтуудыг зөрчсөн, Сангийн сайдын 2021 оны 10 сарын 29-ний өдрийн 190 дугаар тушаалтай нийцээгүй бөгөөд аудитын үнэлгээ ба хуваарилалт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Хотонт сумын ЭМТ нь тайлант онд ЭМЯ-аас хандив тусламжаар 24,182.3 мянган төгрөгийн бараа материал, 57,496.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсныг санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан байна. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 37.0 хувиар өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг үндсэн зорилтын хүрээнд 18 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн 4 зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг Хотонт сумын Засаг даргаас 99.7 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>68,274,663.37</u>	<u>101,973,222.82</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	25,496,734.23	44,083,063.59
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	25,496,734.23	44,083,063.59
3121	Төгрөг	25,496,734.23	44,083,063.59
31211	Төрийн сангийн харилцах	25,496,734.23	44,083,063.59
33	АВЛАГА	-	30,495,315.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	30,495,315.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	42,777,929.14	27,394,844.23
351	Түүхий эд материал	33,656,259.41	16,963,674.50
35130	Эм боох материал	33,656,259.41	16,963,674.50
354	Хангамжийн материал	9,121,669.73	10,431,169.73
35410	Бичиг хэргийн материал	60,000.00	60,000.00
35420	Аж ахуйн материал	9,061,669.73	10,371,169.73
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>396,105,763.83</u>	<u>407,955,469.15</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	396,105,763.83	407,955,469.15
392	Биет хөрөнгө	379,027,763.83	390,877,469.15
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	293,867,900.33	260,792,900.33
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 59,175,599.50	- 61,405,361.78
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	112,107,150.00	152,107,150.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 61,625,163.37	- 67,500,518.86
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	166,638,088.46	185,669,697.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 92,917,906.37	- 100,333,058.77
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	45,688,086.00	49,342,086.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 31,517,083.72	- 33,570,217.27
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	13,500,000.00	13,500,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 7,537,708.00	- 7,725,208.00
393	Биет бус хөрөнгө	17,078,000.00	17,078,000.00
39301	Программ хангамж	385,000.00	385,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	- 385,000.00	- 385,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	17,078,000.00	17,078,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>464,380,427.20</u>	<u>509,928,691.97</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	<u>3,016,583.12</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	3,016,583.12
413	Өглөг	-	3,016,583.12
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	2,087,389.22
4136	Бусад өглөг	-	929,193.90
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	929,193.90
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>464,380,427.20</u>	<u>506,912,108.85</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	464,380,427.20	506,912,108.85
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	396,988,298.21	396,988,298.21
51101	Өмч: - төрийн	396,988,298.21	396,988,298.21
512	Хуримтлагдсан үр дүн	61,497,344.31	104,029,025.96
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	61,497,344.31	61,497,344.31
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	42,531,681.65
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	5,894,784.68	5,894,784.68
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>464,380,427.20</u>	<u>509,928,691.97</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	869,793,420.98	1,040,598,263.53
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	73,322,080.98	82,996,574.17
120	Нийтлэг татварын бус орлого	73,322,080.98	82,996,574.17
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	73,322,080.98	82,996,574.17
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,318,240.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Үндсэн хөрөнгө	2,615,655.00	57,496,026.20
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Бараа материал	70,706,425.98	24,182,307.97
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	796,471,340.00	957,601,689.36
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	83,386,300.00	-
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	83,386,300.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	14,221,000.00	18,356,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	14,221,000.00	18,356,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	698,864,040.00	939,245,689.36
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	698,864,040.00	939,245,689.36
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	777,769,698.09	933,249,764.72
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	777,769,698.09	933,249,764.72
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	747,947,720.09	933,249,764.72
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	398,661,900.50	551,014,389.22
210101	Үндсэн цалин	240,690,153.80	349,353,563.94
210102	Нэмэгдэл	80,940,303.00	140,241,013.22
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,603,000.00	5,318,681.55
210104	Урамшуулал	25,735,440.70	53,048,246.64
210105	Гэрээт ажлын хөлс	46,693,003.00	3,052,883.87
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	51,783,718.27	71,491,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,993,044.87	49,963,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,947,643.35	5,382,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,158,114.68	4,305,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	789,528.67	1,076,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,895,386.70	10,763,600.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	13,049,022.00	17,785,193.90
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,976,122.00	6,230,193.90
210302	Түлш, халаалт	10,072,900.00	11,295,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	260,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	59,190,300.00	66,948,300.00
210401	Бичиг хэрэг	6,300,000.00	11,214,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,733,400.00	32,380,240.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,306,800.00	3,099,960.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,379,900.00	2,508,300.00

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18,470,200.00	17,745,800.00
2105	Нормативт зардал	162,565,848.32	143,727,227.88
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	138,273,458.32	127,886,227.88
210502	Хоол, хүнс	18,792,390.00	14,961,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,500,000.00	880,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,688,500.00	2,921,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	708,500.00	-
210604	Урсгал засвар	9,980,000.00	2,921,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,137,800.00	3,422,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,137,800.00	3,422,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,445,133.00	47,130,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	45,860,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	1,050,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	175,500.00	79,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	207,633.00	90,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,062,000.00	50,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,425,498.00	28,809,453.72
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,338,500.00	11,048,550.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	39,086,998.00	17,760,903.72
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,821,978.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	29,820,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	29,820,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,978.00	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,978.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>92,023,722.89</u>	<u>107,348,498.81</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	64,816,817.16
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	64,816,817.16
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-64,816,817.16
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>92,023,722.89</u>	<u>42,531,681.65</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>713,085,040.00</u>	<u>928,424,614.36</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	1,318,240.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	1,318,240.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	1,318,240.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,318,240.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	713,085,040.00	927,106,374.36
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	14,221,000.00	18,356,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	14,221,000.00	18,356,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	698,864,040.00	908,750,374.36
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	698,864,040.00	908,750,374.36
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>664,576,215.77</u>	<u>872,906,885.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	664,576,215.77	872,906,885.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	634,754,237.77	872,906,885.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	400,556,200.00	548,927,000.00
210101	Үндсэн цалин	242,584,453.30	347,266,174.72
210102	Нэмэгдэл	80,940,303.00	140,241,013.22

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,603,000.00	5,318,681.55
210104	Урамшуулал	25,735,440.70	53,048,246.64
210105	Гэрээт ажлын хөлс	46,693,003.00	3,052,883.87
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	49,889,418.77	71,491,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,098,745.37	49,963,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,947,643.35	5,382,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,158,114.68	4,305,500.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	789,528.67	1,076,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,895,386.70	10,763,600.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	12,419,022.00	16,856,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,976,122.00	6,230,193.90
210302	Түлш, халаалт	9,442,900.00	10,365,806.10
210303	Цэвэр, бохир ус	-	260,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	59,770,300.00	56,984,900.00
210401	Бичиг хэрэг	6,300,000.00	8,400,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,733,400.00	32,290,240.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,306,800.00	5,619,960.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	3,300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	18,930,100.00	7,374,700.00
2105	Нормативт зардал	89,089,364.00	107,101,335.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	64,796,974.00	87,101,335.00
210502	Хоол, хүнс	18,792,390.00	15,000,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,500,000.00	5,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,108,500.00	9,944,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	708,500.00	1,172,500.00
210604	Урсгал засвар	9,400,000.00	8,772,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,137,800.00	3,422,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,137,800.00	3,422,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,445,133.00	47,830,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	45,860,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	1,050,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	79,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	207,633.00	90,500.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	1,237,500.00	750,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,338,500.00	10,348,550.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,338,500.00	10,348,550.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	29,821,978.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	29,820,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	29,820,000.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,978.00	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,978.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>48,508,824.23</u>	<u>55,517,729.36</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	23,012,090.00	36,931,400.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	23,012,090.00	36,931,400.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	23,012,090.00	36,931,400.00
223001	Бусад хөрөнгө	23,012,090.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	36,931,400.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>- 23,012,090.00</u>	<u>- 36,931,400.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	25,496,734.23	18,586,329.36
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	25,496,734.23
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	25,496,734.23	44,083,063.59

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	396,988,298.21	5,894,784.68	- 319,496,782.89	83,386,300.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	380,994,127.20	380,994,127.20
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	396,988,298.21	5,894,784.68	61,497,344.31	464,380,427.20
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	396,988,298.21	5,894,784.68	61,497,344.31	464,380,427.20
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	42,531,681.65	42,531,681.65
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	396,988,298.21	5,894,784.68	104,029,025.96	506,912,108.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	910,890,100.00	909,838,285.00	1,051,815.00	99.88
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	892,534,100.00	891,482,285.00	1,051,815.00	99.88
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	892,534,100.00	891,482,285.00	1,051,815.00	99.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	548,927,000.00	548,927,000.00	0.00	100.00
210101	Үндсэн цалин	365,945,300.00	347,266,174.72	18,679,125.28	94.90
210102	Нэмэгдэл	84,562,200.00	140,241,013.22	-55,678,813.22	165.84
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	5,318,681.55	-5,318,681.55	0.00
210104	Урамшуулал	89,619,500.00	53,048,246.64	36,571,253.36	59.19
210105	Гэрээт ажлын хөлс	8,800,000.00	3,052,883.87	5,747,116.13	34.69
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	71,491,500.00	71,491,500.00	0.00	100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,963,600.00	49,963,600.00	0.00	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,382,100.00	5,382,100.00	0.00	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,305,500.00	4,305,500.00	0.00	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,076,700.00	1,076,700.00	0.00	100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,763,600.00	10,763,600.00	0.00	100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,856,000.00	16,856,000.00	0.00	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,556,000.00	6,230,193.00	-1,674,193.00	136.75
210302	Түлш, халаалт	12,000,000.00	10,365,806.10	1,634,193.90	86.38
210303	Цэвэр, бохир ус	300,000.00	260,000.00	40,000.00	86.67
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,535,200.00	56,984,900.00	550,300.00	99.04
210401	Бичиг хэрэг	8,400,000.00	8,400,000.00	0.00	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,630,500.00	32,290,240.00	340,260.00	98.96
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,830,000.00	5,619,960.00	210,040.00	96.40
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,300,000.00	3,300,000.00	0.00	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,374,700.00	7,374,700.00	0.00	100.00
2105	Нормативт зардал	101,228,100.00	107,101,335.00	-5,873,235.00	105.80
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	81,158,300.00	87,101,335.00	-5,943,035.00	107.32

Архангай аймгийн Хотонт сумын ЭМТ-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210502	Хоол, хүнс	15,069,800.00	15,000,000.00	69,800.00	99.54
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,000,000.00	5,000,000.00	0.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	35,091,500.00	34,272,500.00	819,000.00	97.67
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,091,500.00	15,272,500.00	819,000.00	94.91
210604	Урсгал засвар	19,000,000.00	19,000,000.00	0.00	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,843,700.00	3,422,700.00	1,421,000.00	70.66
210702	Дотоод албан томилолт	4,843,700.00	3,422,700.00	1,421,000.00	70.66
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	47,960,000.00	47,830,000.00	130,000.00	99.73
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45,860,000.00	45,860,000.00	0.00	100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,050,000.00	1,050,000.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,000.00	79,500.00	500.00	99.38
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	220,000.00	90,500.00	129,500.00	41.14
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	750,000.00	750,000.00	0.00	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,957,100.00	22,952,350.00	4,004,750.00	85.14
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,957,100.00	22,952,350.00	4,004,750.00	85.14
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	910,890,100.00	928,424,614.36	15,347,574.36	101.92
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	819,090,900.00	857,348,674.36	38,257,774.36	104.67
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	819,090,900.00	908,348,674.36	38,257,774.36	104.67
	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	18,356,000.00	18,356,000.00	0.00	100.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	73,443,200.00	47,996,480.00	25,436,270.00	71.78
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	1,318,240.00	-1,318,240.00	0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	47,946,500.00	46,678,240.00	1,268,260.00	97.35
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	25,496,700.00		25,496,700.00	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	25,496,734.23	25,496,734.23	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	44,083,063.59	44,083,063.59	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	30.00	30.00	0.00	00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	20.00	20.00	0.00	00
620003	Үйлчлэх ажилтан	9.00	9.00	0.00	00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 552,584.7 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрч, санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Залруулсан алдаа:

- Цалингийн зардлын дансны бичилтийг шалгахад 2023 оны нийт 552,584.7 мянган төгрөгийн олговол зохих цалингийн дүнгээр цалингийн зардлын данс руу бичилт хийгээгүй, цалингийн суутгалуудаас зардал бичилт хийсэн байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 1-р хавсралтаар баталсан “Төсөвт байгууллагуудад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ыг зөрчсөн, ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 9,031.6 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд зөрчлийг арилгах 3 албан шаардлага хүргүүлээ.

Залруулагдаагүй 9,031.6 мянган төгрөгийн зөрчил материаллаг бөгөөд тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 6,376.2 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Хязгаарлалттай** дүгнэлт өглөө.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 Эдийн засгийн ангиллаар хоолны хөнгөлөлт гэсэн төсөв хуваарилагдаагүй байхад тайлант онд ажилтнуудад нэг өдрийн 1000 төгрөгөөр тооцож хоол унааны хөнгөлөлтөд нийт 3,100.0 мянган төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 2021 оны 10 сарын 29-ний өдрийн 190 дугаар тушаалын хавсралт "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ын 210103 Унаа хоолныхөнгөлөлт гэсэн эдийн засгийн ангилалд "Төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журамд заасны дагуу ажилдаа ирэх, буцахад нийтийн тээврийн унааны зардлыг 50 хувийг олгох, мөн өдрийн хоолны хөнгөлөлтийг энэ ангилалд бүртгэнэ", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1."Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална:", 4.1.3 "үр ашигтай байх;" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох байх албан шаардлага хүргүүлээ

5.2.2 Тайлант жилд цалингийн бичилт буруу хийснээс ХХОАТ өглөг 2,087.4 мянган төгрөг, Иргэн Батмөнхөөс нүүрс худалдан авсны өглөг 929.2 мянган төгрөг, нийт 3,016.6 мянган төгрөгийн өглөг үүсгэж барагдуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, өглөгийн барагдуулах албан шаардлага хүргүүлээ.

5.2.3 Дата, мэдээлэл холбооны зардал 2,915.0 мянган төгрөгийг бичиг хэргийн зардлаас шилжүүлэн зориулалт бус зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5.-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгаж дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цалингийн зардлыг буруу бүртгэсэн	1	552,584.7			1	552,584.7	1	552,584.7				
Дүн	1	552,584.7			1	552,584.7	1	552,584.7				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалингийн зардлаас зориулалт бус зарцуулсан	1	3,100.0			1	3,100.0						
Өглөг үүсгэсэн	1	3,016.6			1	3,016.6						
Зардлыг зориулалт бус зарцуулсан	1	2,915.0			1	2,915.0						
Дүн	3	9,031.6			3	9,031.6						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Худалдан авах ажиллагаанд харьцуулалт хийж, үнийн судалгаа авч шийдвэрлээгүй	1	0			1	0		
Дүн	1	0			1	0		
Нийт дүн	1	0			1	0		

